

Παρηγία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Ι' • ΤΕΥΧΟΣ 39^ο • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΠΑΡΡΗΣΙΑ

Τριμηνιαία Έκδοσις
Οικοδομῆς καὶ Ἐνημερώσεως

Ιούλιος-Σεπτέμβριος
ΕΤΟΣ Ι' – ΤΕΥΧΟΣ 39^ο

ΕΚΔΟΤΗΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Τερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρωτ. Γεώργιος Παπαβέργος
Πρωτ. Σταῦρος Κολιοῦσης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ

Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Σπυρίδων Κιοσσές

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Γιάννης Μενεσιδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

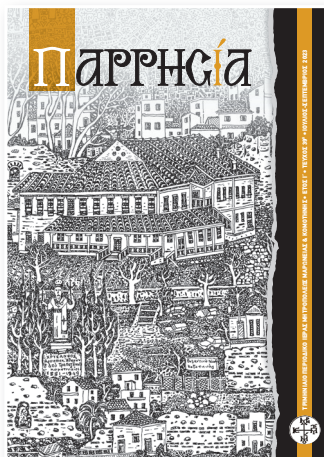
Περιοδικόν Παρρησία
Τερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Τυπογραφείον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»

Ἐναντι Πανεπιστημιουπόλεως
69150 Κομοτηνή
Τηλ. 25310 31332

E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

03.

Ἡ Κοίμηση τῆς Θεοτόκου
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας
καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος

05.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος
τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Σάββα Παπαδόπουλου
Ἐφημερίου Ἱεροῦ Ναοῦ Προφῆτη Ἡλία Παλαδίου

09.

Προσφυγικά κειμήλια στὴ Θράκη
Ἡ διατήρηση τῆς μνήμης καὶ ἡ ἀνανέωση
τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης στὴν Ἑλλάδα
τοῦ Γεωργίου Χρ. Τσιγάρου, Καθηγητῆ τοῦ Τμήματος Ἱστορίας
καὶ Ἐθνολογίας Δ.Π.Θ.

13.

Ἱεροσόλυμα: Ἐνα ταξίδι στὸν τόπο
ποὺ γεννήθηκε τὸ ἔλεος τῆς ἀγάπης
Σοφία Μενεσελίδου, Φιλολόγος

15.

«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»
Ἐπιμέλεια: Ἱεροδιακόνου Ἀρσενίου Βασιλείου

Ἀξιωνόμαστε γιὰ ἄλλη μία φορά νὰ ἐορτάσουμε τὴν μεγάλη Θεομητορικὴ Ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Αὐγούστου εἶναι ἀφιερωμένο στὴν Παναγία μας. Ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι στρέφουμε μὲ κατάνυξη καὶ ἐλπίδα τὸ βλέμμα μας πρὸς τὴν Παναγία Μητέρα μας. Τὶς ἡμέρες αὐτὲς μὲ τὶς καθημερινὲς παρακλήσεις μας καταθέσαμε μὲ θέρμη, ἐλπίδα καὶ πίστη ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Εἰκόνας Της, τὶς θλίψεις, τὶς ἀνάγκες, τὰ αἰτήματα, τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς μας.

Τὴν παρακαλέσαμε μὲ ζέση ψυχῆς νὰ ἐλαφρώσει τὸν βαρὺ ζυγὸ μας, διότι πιστεύουμε ἀκράδαντα πὼς ἡ Θεομάννα «ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπε». Καὶ μετὰ τὴν σεπτὴ Της Κοίμηση καὶ τὴν Μετάστασή Της στοὺς Οὐρανοὺς συνεχίζει νὰ σκέπει, νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ νοιάζεται τοὺς ἀνθρώπους. Γίνεται ἡ Πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν. Μέσα στὴ μεγάλη καὶ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά Της ὑπάρχει χῶρος γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο, ὅχι μό-

Ἡ Κοίμηση τῆς Θεοτόκου

νο γιὰ τοὺς εὐσεβεῖς, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀσεβεῖς. Εἶναι ἡ «Πρεσβεία θερμὴ» ὅλων μας πρὸς τὸν Υἱὸν Της καὶ Θεὸ μας.

Προστρέχουμε μὲ πόνο καὶ δάκρυα στὴν ἀγάπη Της. Ἡ προσευχή μας προσδοκᾷ τὴν ἀπάντησή Της. Ἡ μακάρια θέση Της δίνει τὴν εὐχέρεια νὰ πρεσβεύει γιὰ τὸν καθένα μας, γιὰ κάθε πρόβλημα καὶ δυσκολία τῆς ζωῆς μας. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀγάπης Της εἶναι ἀπὰ καὶ καθημερινά. Γι' αὐτὸ ψάλλουμε στὸν Μικρὸ Παρακλητικὸ Κανόνα: «Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ σοί, κατησχυμένος ἀπὸ σοῦ ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν καὶ λαμβάνει τὸ δώρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως».

Ζοῦμε σὲ ἓνα κόσμον ταραγμένο, ρευστὸ καὶ ἀνάλγητο. Σὲ μία ἐποχὴ ἰσοπεδωτικῆ, ὅπου ἡ πίστη, οἱ ἀξίες, τὰ ἰδανικά καὶ τὰ ἰδεώδη βρίσκονται σὲ ἐκπτώτικὴ καὶ πτωτικὴ πορεία. Ζοῦμε ὁλοένα καὶ περισσότερο παραμερίζοντας τὶς ἑλληνορθόδοξες ἀξίες τῆς ζωῆς καὶ στενεύουν οἱ δρόμοι τοῦ ἥθους καὶ τῆς ἀξιοπρέπειας. Σὲ μία κοινωνία ποὺ ἔχει περισσότερη γνῶση, ἀλλὰ λιγότερη κρίση. Μεγαλύτερα σπίτια, ἀλλὰ μικρότερες οἰκογένειες. Περισσότερα τρόφιμα, ἀλλὰ χειρότερη διατροφή. Ὑψηλότερα εἰσοδήματα, ἀλλὰ χαμηλότερες ἠθικὲς ἀξίες. Περισσότερες ἀνέσεις, ἀλλὰ λιγότερο χρόνο. Σ' αὐτὴ τὴν ὄντως ζοφερή

«Η Κοίμηση τῆς Θεοτόκου» τοῦ Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, περ. 1567.

πραγματικότητα τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο, πόσο νοιώθουμε τὴν ἀνάγκη νὰ προστρέξουμε στὴν ἀνοιχτὴ καὶ ζεστὴ ἀγκαλιά Της; Τρέχουμε μὲ δάκρυα στὰ μάτια νὰ ἐναποθέσουμε σὲ Αὐτήν, ποὺ εἶναι ἡ ὄντως παραμυθία στὶς δυσκολίες καὶ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς μας.

Παράδειγμα, πρόκληση καὶ πρότυπο ἀγιότητας ἡ Παναγία. Μὲ τὶς πρεσβεῖες τῆς Κυρίας Θεοτόκου δυναμώνει καὶ γι-

γαντώνεται ἡ ἀδυναμία τῆς φύσης μας καὶ μειώνονται σταδιακὰ οἱ στιγμὲς τῆς πτώσης καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν μας.

Καλὴ Παναγία ἀδελφοί μου. Ἄς τὴν ἐμπιστευθοῦμε καὶ ἄς τὴν μιμηθοῦμε!

*Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνέας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων*

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος

Ἀρχιμανδρίτης Σάββας Παπαδόπουλος
Ἐφημέριος Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτη Ἡλία Παλαδίου

«Εγέρθητε οἱ νωθεῖς, μὴ πάντοτε χαμερπεῖς»

Αὐτὰ τὰ ὑπέροχα τροπάρια ἀναφέρονται στὸ μεγάλο γεγονός τῆς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου μας. Ὅλοι οἱ ὕμνοι, ὅλα τὰ τροπάρια περιγράφουν αὐτὸ τὸ συγκλονιστικὸ γεγονός ποὺ σημειώθηκε στὸ Θαβώρειον ὄρος ἐνώπιον τῶν τριῶν μαθητῶν, τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἰακώβου, καὶ δύο ἐκ τῶν κορυφαίων Προφητῶν, τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ τοῦ Μωυσέως.

Βεβαίως, ὅλη ἡ ὑμνολογία μας εἶναι ὅ,τι ὠραιότερο ἔχουμε στὴν Ἐκκλησία μας. Εἶναι ὁ θησαυρὸς τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Καὶ ἂν μπορούσαμε νὰ κατανοήσουμε τὸ βαθύτερο νόημα τῶν ὕμνων τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν θὰ χρειάζονταν τὰ δικά μας κηρύγματα.

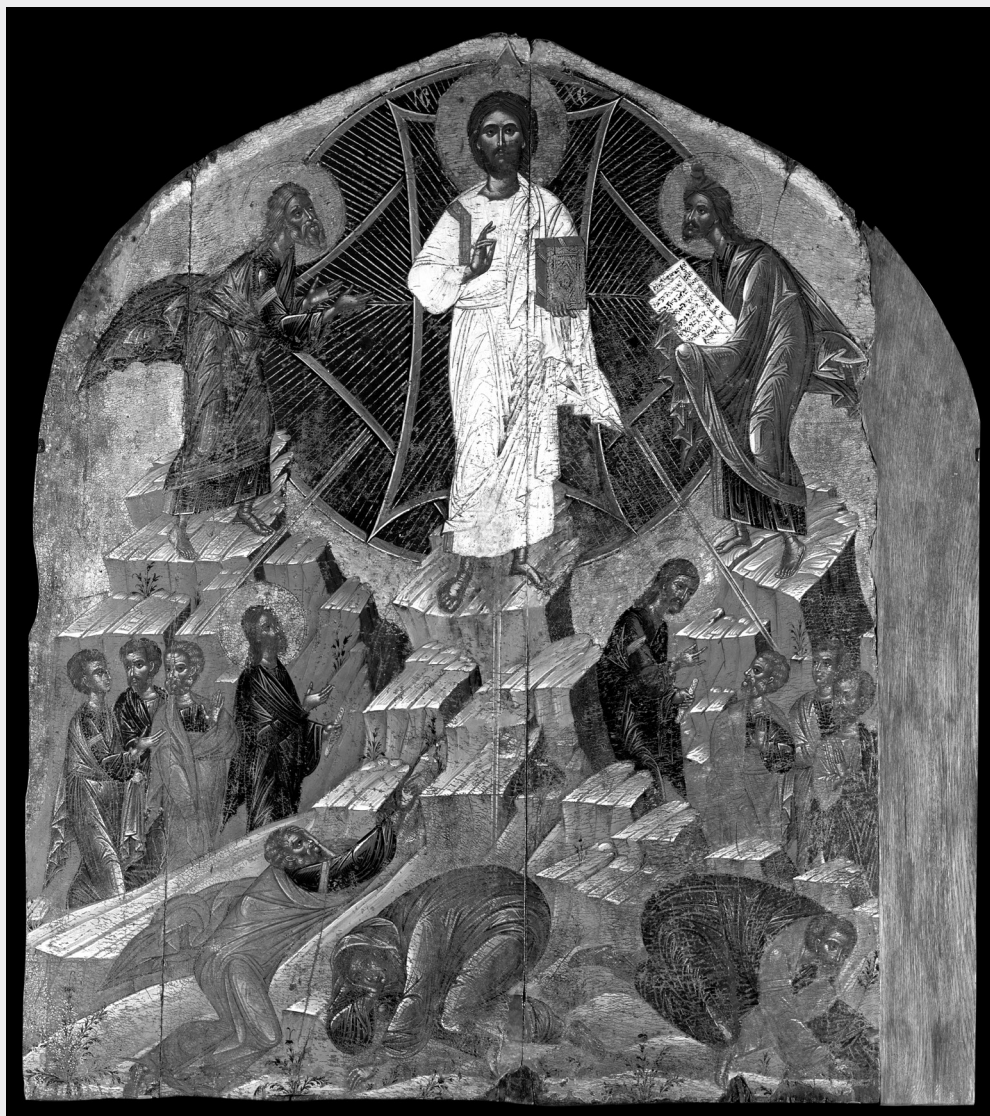
Ὅμως πολλὲς φορές, δὲν μπορούμε νὰ συλλάβουμε τὰ βαθύτερα νοήματα, καὶ λόγῳ τῆς γλώσσας, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας. Γιατὶ δὲν ἔχουμε πάντοτε στὸν νοῦ μας καὶ στὴν σκέψη μας τὰ ψαλλόμενα, ἀλλὰ, πολλὲς φορές, ἐνῶ βρισκόμαστε μέσα στὸν ναό, ἐνῶ συμμετέχουμε στὴ λατρευτικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ νοῦς μας ταξιδεύει μακριά, στὰ βιοτικὰ καὶ ὅχι στὰ πνευματικὰ. Γι' αὐτὸ ὁ ἱερὸς ὑμνωδὸς μᾶς λέγει: «Εγέρθητε οἱ νωθεῖς, μὴ πάντοτε χαμερπεῖς».

Τί σημαίνει αὐτό; Σηκωθῆτε, λέει, ἐσεῖς ὅλοι. Ξυπνήστε, ἐγερθῆτε. Καὶ ἐλᾶτε νὰ ἀνεβοῦμε ψηλά, εἰς ὄρος ψηλόν, εἰς τὸ Θαβώρειον ὄρος. Οἱ λογισμοὶ μᾶς κρατοῦν στὰ γήινα, στὰ χαμηλά, στὰ ριζά. Δὲν μᾶς ἀφήνουν ν' ἀνεβοῦμε στὰ ὑψηλὰ ὄρη, νὰ δοῦμε τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ θεϊκὴ λάμψη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε μὲ πολὺ διαφορετικὸ τρόπο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα πλάσματα. Πολὺ δὲ περισσότερο ἀπὸ τὰ ζῶα ποὺ περπατοῦν μὲ τὰ τέσσερα καὶ βλέπουν πρὸς τὴ γῆ. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει διαφορετικὸ σχῆμα. Εἶναι ὀρθοβάμων, δηλαδὴ περπατάει μὲ τὰ δύο πόδια καὶ τὸ βλέμμα του καὶ τὸ ἀνάστημά του εἶναι πρὸς τὰ πάνω, ὄχι πρὸς τὰ κάτω. Ἡ διάπλαση τοῦ σώματός μας μᾶς λέγει, «Πρὸς τὰ πάνω κοιτᾶτε. Ὁχι πρὸς τὰ κάτω».

Ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα ἄνθρωπος αὐτὸ μᾶς λέγει. Ἄνθρωπος σημαίνει «ἄνω θρώσκω». Αὐτὸς ποὺ βλέπει πρὸς τὰ πάνω. Ἄν δὲν βλέπουμε πρὸς τὰ ἄνω καὶ βλέπουμε πρὸς τὰ κάτω, τότε δὲν διαφέρουμε ἀπὸ τὰ τετράποδα.

Καὶ ἐδῶ ὁ ἱερὸς ὑμνωδὸς λέγει «Ξυπνήστε καὶ σηκώστε τὰ βλέμματά σας πρὸς τὰ πάνω. Ὁχι ὅλο στὰ χαμηλά. Ὁχι ὅλο στὰ γήινα, τὰ χωματένια, τὰ κίβδηλα, τὰ ἁμαρτωλά. Δεῖτε τοὺς οὐρανοὺς,

«Η Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος», Μουσείο Μπενάκη, 17^{ος} αἰ.

δεῖτε τὸ θαβώρ, δεῖτε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Δεῖτε τὸν Τριαδικὸ Θεό. Δεῖτε τὴν παραδείσια ζωή».

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιὰ τοὺς οὐρανοὺς, γιὰ τοὺς αἰθέρες. Εἶναι σὰν

τὸν ἀετό, ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ πετά-
ξει χαμπλά, ἀλλὰ διασχίζει τοὺς αἰθέρες,
ὀργώνει τοὺς οὐρανοὺς καὶ ὁ ἥλιος χρυ-
σώνει τὰ φτερά του. Τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀε-
τοῦ εἶναι νὰ πετάει στὰ ὕψη.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνας ἀετός. Μὲ τὸ πνεῦμα του, μὲ τὴν ψυχὴ του ζεῖ σὲ ἄλλους κόσμους Παραδεισένιους. Καὶ ὁ ἱερὸς ὕμνωδὸς μᾶς καλεῖ νὰ σπκώσουμε τὰ βλέμματά μας πρὸς τὸ Θαβώρ, νὰ δοῦμε τὸ μεγαλεῖο τῆς θεότητος τοῦ Τρι-αδικοῦ Θεοῦ.

Καὶ τί σημαίνει αὐτό; Σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ θέσουμε ἕνα ἐρώτημα ὁ καθένας στὸν ἑαυτὸ μας. Ποῦ εἴμαστε; Ποῦ βρισκόμαστε; Εἴμαστε στὶς ρίζες τοῦ Θαβωρείου Ὁρους, στοὺς πρόποδες ἢ ἔχουμε ἀνεβεῖ ἐπάνω στὴν κορυφή;

Ἐὰν εἴμαστε ἐπάνω στὴν κορυφὴ πρέπει, ὅπως ὁ Χριστὸς μεταμορφώθηκε καὶ μᾶς ἔδειξε γιὰ λίγες στιγμὲς τὸ θεϊκὸ Του πρόσωπο, τὴ θεϊκὴ Του ιδιότητα, ἔτσι ἀκριβῶς καὶ ἐμεῖς νὰ δεχθοῦμε τὴ μεταμόρφωσή μας, νὰ αἰσθανόμαστε μεταμορφωμένοι καὶ νὰ ζοῦμε ἔτσι. Γιατὶ ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ μεταμορφώσει τὸν κόσμο. Ἦλθε νὰ καταργήσει τὸ κράτος τοῦ διαβόλου. Ἦλθε νὰ ἀλλάξει τὸν κόσμο. Ὁχι νὰ τὸν παραμορφώσει, ἀλλὰ νὰ τὸν μεταμορφώσει.

Ἦλθε νὰ πάρει τὸν ἀσεβῆ καὶ νὰ τὸν κάνει εὐλαβῆ. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν ἄπιστο καὶ νὰ τὸν κάνει πιστό. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν ὀργίλο καὶ θυμώδη καὶ νὰ τὸν κάνει πρᾶο καὶ ταπεινό. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν βλάσφημο καὶ νὰ τὸν κάνει ὑμνητὴ τοῦ Χριστοῦ. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν φιλάργυρο καὶ νὰ τὸν κάνει φιλόανθρωπο. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν λύκο καὶ νὰ τὸν κάνει ἀρνί. Ἦλθε νὰ πάρει τὸν πεσμένο ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε χάσει τὸ θεϊκὸ κάλλος, καὶ νὰ τοῦ δώσει τὴν πρώτη του ὁμορφιά.

Ἐὰν δὲν νοιώθουμε τὸν ἑαυτὸ μας μεταμορφωμένο, εἴμαστε στὶς ρίζες τοῦ βουνοῦ. Εἴμαστε γύρω γύρω ἀπὸ τὸ Θαβώρ. Εἴμαστε γύρω γύρω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Εἴμαστε λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πί-

στη καὶ λίγο μέσα στὴν πίστη. Εἴμαστε τυπικοὶ Χριστιανοί, στὸ ὄνομα, καὶ στὴν οὐσία εἰδωλολάτρες βαπτισμένοι Χριστιανοί. Καὶ λίγο στὸν κόσμο καὶ λίγο στὸν Θεό. Χειραψία μὲ τὸν Θεὸ καὶ χειραψία μὲ τὸν διάβολο. Μισὴ καρδιά στὸν Χριστὸ καὶ μισὴ στὸν κόσμο.

«Μὰ δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε ἀπόλυτοι!», ἀκούγεται ἀπὸ πολλούς. Ποιὸς τὸ εἶπε; Ὁ Χριστιανισμός, τὸ Εὐαγγέλιο, ὁ Χριστὸς εἶναι ἀπόλυτος. Ἡ στὴν ἀλήθεια ἢ στὸ ψέμα. Ἡ στὸ φῶς ἢ στὸ σκοτάδι. Δὲν συμβιβάζονται αὐτά. «Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῦν καὶ μαμωνᾷ» (Ματθ. 6,24). Ἐμεῖς τὰ συμβιβάζουμε. Ἐμεῖς τὰ ταιριάζουμε, ὅπως τὰ θέλουμε, μὲ τὰ μέτρα τὰ δικά μας, τὴ λογικὴ μας καὶ τὴ λιγοστή μας πίστη.

Ἡ εἴμαστε Χριστιανοί ἢ δὲν εἴμαστε, ὁπότε βρισκόμαστε στοὺς πρόποδες καὶ γύρω ἀπὸ τὸ Θαβώρ, ἀλλὰ δὲν τολμοῦμε νὰ ἀνεβοῦμε ἐπάνω, νὰ ἀλλάξουμε τὴν καρδιά μας, νὰ ἀλλάξουμε τὴ ζωὴ μας. Εἰλικρινὰ νὰ μετανοήσουμε.

Ἐμεῖς φορτωθήκαμε μὲ βάρη, μὲ προβλήματα, μὲ βάσανα, μὲ στενοχώριες, μὲ βιοτικά. Κοιτᾶτε τί σκεπτόμαστε κάθε μέρα, τί συζητοῦμε κάθε μέρα, ποιὲς εἶναι οἱ φροντίδες μας. Τί θὰ φᾶμε, τί θὰ πιοῦμε, πῶς θὰ γλεντήσουμε, πῶς θὰ λύσουμε τὸ οἰκονομικὸ μας πρόβλημα. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔγνοια μας. Μὰ ἀφήστε τὸν ἑαυτὸ σας, λέγει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐμπιστευθῆτε τοὺς ἑαυτοὺς σας στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Βλέπετε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Βλέπετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ. Οὔτε σπέρνουν οὔτε θερίζουν καὶ ὁ Θεὸς τὰ τρέφει, τὰ διατηρεῖ, τὰ συντηρεῖ. Καὶ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἶναι τὸ τελειότερο τῶν δημιουργημάτων, θὰ τὸν ἀφήσει ἔτσι ὁ Θεός;

Ἐμεῖς στὴ σημερινὴ ἐποχὴ, συγ-

χωρήστε με πού θα τὸ πῶ, ἀλλὰ δὲν πιστεύουμε στὸν Θεό, δὲν πιστεύουμε στὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸ τὸ δείχνουν οἱ πράξεις μας καὶ ὅλη ἡ συμπεριφορά μας καὶ αὐτὸ φάνηκε εἰδικὰ στὴν τελευταία δοκιμασία πού περάσαμε καὶ περνᾶμε μὲ τὸν κορονοϊὸ καὶ σταματάω ἐδῶ, δὲν λέω τίποτε ἄλλο καὶ ὅποιος ἔπιασεν ἔπιασεν.

Νὰ πιστεύουμε στὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ἄν αὐτὸ μπορούσαμε νὰ τὸ κατορθώσουμε καὶ νὰ τὸ πετύχουμε, δὲν θὰ ζούσαμε τὸ ἄγχος καὶ δὲν θὰ εἶχαμε ψυχολογικὰ προβλήματα. Δὲν θὰ ἦμασταν οἱ τακτικοὶ ἐπισκέπτες των ψυχολόγων καὶ τῶν ψυχιάτρων. Θὰ εἶχαμε ἥρεμη καρδιά, γιατί ὅλα μας τὰ προβλήματα θὰ τὰ εἶχαμε ἐμπιστευθεῖ στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ τὴν οἰκογένειά μας καὶ τὰ βιοτικά μας καὶ τὰ πνευματικά μας καὶ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ.

Τί μπορούμε ἐμεῖς νὰ κάνουμε; Νὰ ζητοῦμε τὸ ἔλεος καὶ τὴν εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ. Νὰ μᾶς ἐπισκιάζει ἡ Χάρη καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μᾶς κρατάει ὁ Κύριος στὴ χούφτα Του, στὴν ἀγκαλιά Του, γιὰ νὰ νοιώθουμε σιγουριά, ἀσφάλεια καὶ προπαντός, γαλήνη καὶ εἰρήνη στὴν καρδιά μας.

Εἶναι εὐκαιρία μὲ τὴν ἑορτὴ τῆς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου μας νὰ ἀνεβοῦμε καὶ ἐμεῖς λίγο ψηλότερα. Νὰ ἀναπνεύσουμε λίγο καθαρὸ ἀέρα. Νὰ νοιώσουμε λίγο τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ. Νὰ

ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας νὰ δοῦμε τὸ θεϊκὸ φῶς τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Νὰ μεταβοῦμε καὶ ἐμεῖς στὸ Ὅρος Θαβώρ.

Ὁ Χριστιανισμός, τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς καλεῖ στὴν ἀνάβαση.

Εἶναι δύσκολο νὰ εἶσαι παιδί τοῦ Θεοῦ. Εἶναι δύσκολο νὰ κάνεις τὸν σταυρό σου. Εἶναι δύσκολο νὰ δέχεσαι τὶς ἀδικίες. Εἶναι δύσκολο νὰ δέχεσαι ἀδιαμαρτύρητα τὶς συκοφαντίες, τὶς διαβολές. Εἶναι δύσκολο νὰ περπατᾷς στὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος. Εἶναι δύσκολο νὰ σὲ περιφρονοῦν, νὰ σὲ χλευάζουν, νὰ σὲ περιγελοῦν. Ἀλλά! Αὐτὰ εἶναι τὰ παράσημα τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν γιὰ τὴν πίστη μας, ὅταν γιὰ τὴν ἀρετὴ μας, ὅταν γιὰ τὰ πιστεύω μας μᾶς ἐμπαίζουν καὶ μᾶς εἰρωνεύονται καὶ μᾶς διώχνουν, τότε εἴμαστε μακάριοι, γιατί καταξιωνόμαστε γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τὸν Ὅποιον ἀγαποῦμε καὶ ὑπηρετοῦμε, νὰ δεχόμαστε τὶς ὕβρεις καὶ τοὺς διωγμούς. «Μακάριοι ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἰπωσιν πᾶν πονηρὸν ρῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ» (Ματθ. 5,11).

Ἄς εἴμαστε κοντὰ στὸν Θεό, πάντοτε ἀνοδικὰ περιπατοῦντες, γιὰ νὰ φθάσουμε καὶ ἐμεῖς κάποτε στὸ Θαβώρειον Ὅρος καὶ νὰ ἀπολαύσουμε τὸ μεγαλεῖο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Προσφυγικὰ κειμήλια στὴ Θράκη

Ἡ διατήρηση τῆς μνήμης καὶ ἡ ἀνανέωση τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης στὴν Ἑλλάδα

Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δ.Π.Θ.

Φώτης Κόντογλου (αὐτοπροσωπογραφία)

Ἔναι γνωστὸ ὅτι ἡ μὲ τραγικὸ τρόπο κατάρρευση τοῦ στρατιωτικοῦ μετώπου στὴ Μικρὰ Ἀσία εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπώδυνη καὶ βίαιη ἀπομάκρυνση τῶν συμπαγῶν ἐλληνικῶν πληθυσμῶν ἀπὸ τὶς προαιώνιες ἐστίες τους, μὲ ἀποκορύφωμα τὴν καταστροφὴ τῆς Σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων πόλεων καὶ

οἰκισμῶν τῆς Ἰωνίας, τὴ γενοκτονία τῶν ἐλλήνορθόδοξων κατοίκων τοῦ Πόντου, τὴν ἀναγκαστικὴ καὶ «συντεταγμένη» ἐγκατάλειψη τῆς Καππαδοκίας, καθὼς καὶ τῆς ἀνατολικῆς Θράκης ἀπὸ τοὺς ἐλληνικοὺς πληθυσμοὺς τους. Ἡ ἀπόφαση γιὰ τὴν ἐκκένωση τῆς ἀνατολικῆς Θράκης ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες κατοίκους της πάρθηκε στὶς 9 Σεπτεμβρίου 1922 καὶ ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὴ Διάσκεψη τῶν Μουδανιῶν ἀπὸ τὶς 20 ἕως τὶς 28 Σεπτεμβρίου 1922, ὡς ἀποτέλεσμα μιᾶς διεθνοῦς πολιτικῆς κίνησης, ὥστε νὰ ἀποφευχθεῖ γιὰ λόγους οἰκονομικοὺς καὶ πολιτικοὺς ἡ πολεμικὴ σύγκρουση τῆς Μεγάλης Βρετανίας μὲ τὴν Τουρκία. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀρμένιοι κάτοικοί της ἦταν ἀναγκασμένοι μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς πατρογονικὲς τους ἐστίες. Τοὺς ἐπέτρεψαν νὰ πάρουν μαζί τους μόνο λίγα πράγματα ἀπὸ τὴν οἰκοσκευὴ τους. Σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ Κώστα Γεραγᾶ, οἱ κάτοικοι ἀναχώρησαν εἴτε ὀδικῶς μὲ ἄμαξες, εἴτε σιδηροδρομικῶς, ἐνῶ μεγάλο μέρος τῶν κατοίκων τῆς ἐνδοχώρας καὶ τῶν παραλίων ἐπιβιβάστηκε σὲ ἀτμόπλοια καὶ σὲ καΐκια, πολλοὶ δὲ ἀναχώρησαν ἀργότερα. Μὲ τὴν ἐγκατάστασή τους στὴ Θράκη οἱ πρόσφυγες ἀπὸ

τὴ Μικρὰ Ἀσία, τὸν Πόντο καὶ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη μετέφεραν, μαζί μὲ μέρος τῆς οἰκοσκευῆς τους, καὶ σημαντικό ἀριθμὸ κειμηλίων, φορητὲς εἰκόνες, λειτουργικὰ σκεύη καὶ βιβλία ἀπὸ τοὺς ναοὺς τῆς πατρίδας. Τὰ προσφυγικὰ αὐτὰ κειμήλια, ποὺ διασώθηκαν καὶ φυλάσσονται σὲ ἐνοριακοὺς ναοὺς καθὼς καὶ στὰ Ἐκκλησιαστικὰ Μουσεῖα τῶν τεσσάρων Μητροπόλεων τῆς Θράκης, ἀποτελοῦν ὄχι μόνο μιὰ παρακαταθήκη μνήμης ἀλλὰ καὶ σημαντικὰ ἐρευνητικὰ ἀντικείμενα ποὺ προκαλοῦν καὶ προσκαλοῦν τοὺς ἱστορικοὺς τῆς τέχνης νὰ τὰ μελετήσουν, ὥστε νὰ διαμορφωθεῖ μιὰ σαφὴς εἰκόνα τῶν καλλιτεχνικῶν ρευμάτων καθὼς καὶ τῶν ἰδεολογικῶν καὶ αἰσθητικῶν προτιμήσεων τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς εὐρύτερης Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς ἀνατολικῆς Θράκης, ἰδιαίτερα κατὰ τὸν 18ο καὶ 19ο αἰώνα.

Ἡ μεγάλης ἑκτασης Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ τοῦ 1922 μὲ τὶς τραγικὲς τῆς συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμό, ἀνέτρεψε τὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξη καὶ δημιούργησε μιὰ κατάσταση, ἡ ὁποία ἔχω τὴ γνώμη ὅτι δὲν ἔχει μέχρι σήμερα ἐπαρκῶς μελετηθεῖ καὶ ἀποτιμηθεῖ, κυρίως ὅσον ἀφορᾷ τὶς πολιτισμικὲς ἐπιπτώσεις τῆς. Ὡστόσο, πιστεύω ὅτι μέσα ἀπὸ τὰ χαλάσματα καὶ τὶς καταρρεῦσεις ἀναδύεται καὶ πάλι τὸ ἑλληνικὸ στοιχεῖο καὶ αὐτὸ δὲν ἔχει συμβεῖ μόνο μία φορά. Μετὰ τὸ 1922 δημιουργήθηκε μιὰ νέα Ἑλλάδα οἰκονομικά, πολιτικά, πνευματικά. Οἱ πρόσφυγες προσέφεραν πολλὰ στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος, ἀποδεικνύοντας ὅτι τὸ πάθος γιὰ τὴ δημιουργία καὶ τὴν πρόοδο στάθηκε πολὺ δυνατότερο ἀπὸ τὴν καταστροφὴ.

Θεωρῶ ἐνδιαφέρον νὰ σημειώσω ὅτι οἱ πρόσφυγες καὶ ἰδιαίτερα οἱ Ἀνατολικοθρακιῶτες, στὸ βραχὺ χρονικὸ περι-

θώριο ποὺ εἶχαν στὴ διάθεσή τους νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ σπίτια τους, πέρα ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους, πῆραν μαζί τους καὶ τὰ κειμήλια τῆς πίστες τους, τὶς εἰκόνες καὶ τὰ λειτουργικὰ σκεύη ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες καὶ τὰ σπίτια τους. Γιατί, εἶναι ἀλήθεια, ἡ οἰκοσκευὴ ἦταν ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους τὸν πρῶτο καιρὸ. Τὴ μνήμη ὅμως τὴν διατηροῦν τὰ πράγματα. Τὰ κειμήλια εἶναι ἀντικείμενα ποὺ κουβαλοῦν μνῆμες, συντηροῦν τὴ μνήμη, ὅπως βέβαια, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα, οἱ χοροὶ καὶ τὰ τραγούδια.

Ἀσυνείδτητα, λοιπόν, οἱ πρόσφυγες ἀκολούθησαν μιὰ μακραίωνη πολιτιστικὴ παράδοση ποὺ ἔχει τὶς καταβολές τῆς στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, στὸ ἑλληνικὸ βλέμμα, στὴν διὰ τῶν πραγμάτων θεωρία τοῦ κόσμου. Τὴν ἴδια ἀντίληψη εἶχαν καὶ οἱ Βυζαντινοί, ὅπως διασώζεται στὴ φιλολογικὴ γραμματεία καὶ κυρίως στὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν ἀντικειμένων ποὺ ἔχουν διασωθεῖ. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ πράγματα, δηλαδὴ οἱ εἰκόνες, διατηροῦν τὴ μνήμη τόνισαν οἱ εἰκονόφιλοι συγγραφεῖς τῆς περιόδου τῆς εἰκονομαχίας καὶ ἔτσι διέσωσαν τὸ ἑλληνικὸ βλέμμα. Μὲ τὶς αἰσθήσεις καὶ κυρίως μὲ τὴν ὄραση καὶ τὴν ἀφή προσεγγίζουμε τὸν κόσμο, τὸν γνωρίζουμε.

Στὶς προσφυγικὲς εἰκόνες ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ Θράκη, τὴν ἀνατολικὴ Ρωμυλία, τὴ Μικρὰ Ἀσία, τὸν Πόντο καὶ τὴν Καππαδοκία ἀναγνωρίζονται ζωγράφοι καὶ ὀνομαστὰ καλλιτεχνικὰ ἐργαστήρια, ὅπως τοῦ Πόντου, τῆς Ἀδριανούπολης καὶ τῆς Αἰνίου, ἐργαστήρια ποὺ ἔφεραν τὴν ἀνανέωση τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης στὴν Ἑλλάδα.

Αὐτὲς τὶς πολιτιστικὲς καταβολὲς μᾶς ὑπενθυμίζουν τὰ προσφυγικὰ κειμήλια ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος, γραπτὸς καὶ προφο-

Σελίδες ἀπὸ τὸ βιβλίον «Βίος καὶ ἄσκησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἁγίου Μάρκου τοῦ ἀναχωρητοῦ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν», ἐπιζωγραφισμένες ἀπὸ τὸν Φώτη Κόντογλου.

ρικοὺς τῶν προσφύγων τοῦ 1922. Γιατὶ μαζί μὲ τὰ κειμήλια ἦρθαν καὶ οἱ ἄνθρωποι. Νὰ ὑπενθυμίσω τὴ συμβολὴ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία ποὺ ἀνανέωσαν τὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδας τοῦ μεσοπολέμου, τὸν μεγάλο μας ποιητὴ τὸν Γιώργο Σεφέρη, τὸν Γιώργο Θεοτοκά, τὸν Ἡλία Βενέζη ἀλλὰ καὶ τὴ νεότερη Διδῶ Σωτηρίου.

Ἀφήνω στὸ τέλος τὴν ἀναφορὰ στὸν κύριον Φώτη Κόντογλου, μὴ χαρακτηριστικὴ περίπτωση μικρασιάτη πρόσφυγα ποὺ ἀνανέωσε τὴν τέχνη καὶ τὴ λογοτε-

χνία στὴν Ἑλλάδα τοῦ μεσοπολέμου. Ὁ Κόντογλου ἀποτελεῖ μὴ ἐμβληματικὴ προσωπικότητα. Μὲ τὸ συγγραφικὸ καὶ εἰκαστικὸ του ἔργο ἔφερε στὸ καθημαγμένο τότε ἀπὸ τοὺς πολυετεῖς πολέμους, πολλοὺς ἀπὸ αὐτοὺς νικηφόρους, Ἑλληνικὸ Κράτος τὴν ἀνανέωση, μὴ νέα πνοή, μᾶς ἔμαθε νὰ σκεπτόμαστε διαφορετικὰ, μᾶς ἔμαθε νὰ βλέπουμε μὲ ἄλλο μάτι τὸν κόσμον, μᾶς γνώρισε τὴν παράδοσή μας, μᾶς συνέδεσε μὲ τὸ παρελθὸν καὶ τὴν ἱστορία.

Ἄν διαβάσει κανεὶς προσεκτικὰ τὰ

κείμενα του Κόντογλου, άβιαστα θα διαπιστώσει ότι τὸ συγγραφικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ του ἔργο παρουσιάζει μεγάλη συγγένεια. Ὁ Φώτης Κόντογλου γράφει ὅπως ζωγραφίζει καὶ ζωγραφίζει ὅπως γράφει. Στὸ λογοτεχνικὸ καὶ εἰκαστικὸ του ἔργο οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι τῆς Ἀνατολῆς συμπλέκονται μὲ παράξενους χαρακτηριστῆρες, συμβιώνουν μὲ τοὺς λήσταρχους καὶ τοὺς ἥρωες. Ἀπλὰ καὶ μικρὰ πράγματα τῆς φύσης καὶ τῆς καθημερινῆς ζωῆς περιγράφονται στὰ κείμενά του καὶ παριστάνονται στὴ ζωγραφικὴ του. Κρατᾷ τὸν πόνο αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ὡς μιὰ βαθειὰ βιωμένη κατάσταση. Κρατᾷ τὴν ὑπαρξιακὴ ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖ συναντᾷ τὸν κόσμον τοῦ Βυζαντίου, ἕναν κόσμον ἀντιθέσεων, μὰ ἕνα κόσμον ἀγιουσίνης.

Οἱ μορφές ποὺ ζωγραφίζει φαίνεται νὰ βιώνουν ὑπαρξιακὰ τὸν πόνο, τόσο σὲ προσωπικὸ ὅσο καὶ σὲ συλλογικὸ ἐπίπεδο. Εἶναι ὁ ὑπαρξιακὸς πόνος τῆς Ρωμοσύνης ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ 1453, τὴν Ἀλωσὴ τῆς Πόλης, ὁ προσωπικὸς καὶ ὁ συλλογικὸς πόνος τοῦ ἀνθρώπου στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας ποὺ συνεχίζεται στὴ νεότερη ἐποχή.

Ἄν καὶ τὸ πολιτιστικὸ κλίμα τοῦ μεσοπολέμου ἦταν ἐπιφυλακτικὸ, ἂν ὄχι ἐχθρικό, γιὰ κάθε τι τὸ παραδοσιακὸ σὲ μιὰ κοινωνία καταρρακωμένη καὶ νικημένη μετὰ τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφή, ὁ Κόντογλου τόλμησε καὶ μίλησε γιὰ τὴν παράδοση καὶ τὴν ἀξία της. Στὴ ζωγραφικὴ ὁ Κόντογλου ἔφερε μιὰ νέα νιοή, τάραξε τὰ νερά. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ τέχνη τοῦ Κόντογλου ἐπηρέασε καλλιτέχνες, ὅπως τὸν Νίκο Ἐγγονόπουλο, τὸν Γιάννη Τσαρούχη, τὸν Ράλλη Κοψίδη,

καὶ ἀνανέωσε τὴ βυζαντινὴ εἰκαστικὴ παράδοση τὸν 20^ο αἰῶνα. Στεριζόμενος στὴ βυζαντινὴ καὶ μεταβυζαντινὴ ἀλλὰ καὶ στὴ λαϊκὴ τέχνη, ἔδωσε μιὰ προσωπικὴ ἀπάντηση καὶ λύση στὸ ζήτημα τῆς Ἑλληνικότητας, ποὺ ἀπασχολοῦσε τοὺς διανοούμενους τῆς γενιᾶς του, τῆς Γενιᾶς τοῦ '30.

Στὸ ἔνθεο πάθος του γιὰ τὴ βυζαντινὴ τέχνη ὀφείλουμε ὅτι ἄλλαξε τὴ ματιά, τὸ βλέμμα τοῦ σύγχρονου Ἑλλήνα. Γιὰ πολλοὺς μπορεῖ ἡ βυζαντινὴ τέχνη νὰ ἔχει ἀξία αἰσθητικὴ, νὰ εἶναι μιὰ ἀξιόλογη τέχνη, ὅμως ὁ Φώτης Κόντογλου, ἀκριβῶς λόγω αὐτοῦ τοῦ πάθους του, μᾶς ἔμαθε ὅτι ἡ βυζαντινὴ, ἡ ἐκκλησιαστικὴ εἰκόνα εἶναι μιὰ ζῶσα βίβλος, εἶναι ἡ ἐνσάρκωση τοῦ δόγματος. Ἡ εἰκόνα δὲν εἶναι ἀπλὰ ἕνα ἔργο τέχνης μὲ θρησκευτικὴ θεματογραφία, δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ παραστατικὴ ἀπεικόνιση, δὲν εἶναι μόνο χρῶμα, μόνο φῶς.

Ὁ Φώτης Κόντογλου μᾶς ἔκανε νὰ δοῦμε καὶ νὰ ζήσουμε τὴν Ὁρθοδοξία ὡς κέντρο τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ καὶ ὡς τὴ σημαντικὴ παράμετρο τῆς πολιτιστικῆς καὶ πνευματικῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων.

Τοῦ ὀφείλουμε πολλά, γι' αὐτὸ τὸν σεβόμαστε καὶ τὸν τιμοῦμε. Ὁφείλουμε πολλά στοὺς πρόσφυγες τοῦ 1922 καὶ γι' αὐτὸ τοὺς σεβόμαστε καὶ τοὺς τιμοῦμε γιὰ τὸ ἰδιαίτερο ἥθος τους καὶ τὸν πολιτισμὸ τους ἀπὸ τὶς «πατρίδες», ποὺ τὸν μετέφεραν στὴ νέα τους πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἀναγεννητικὸ τους πνεῦμα καὶ οἱ ρηξικέλευτες ἀντιλήψεις τους ἀποτελέσαν τὴν κινητήρια δύναμη τῆς ἀνόρθωσης τῆς Ἑλλάδας.

Ἱεροσόλυμα: Ἐνα ταξίδι στὸν τόπο ποὺ γεννήθηκε τὸ ἔλεος τῆς ἀγάπης

Σοφία Μενεσελίδου, Φιλόλογος

Ἱερουσαλήμ: ἡ πόλη τῶν τριῶν Ἀβραάμικων θρησκειῶν. Ἡ πόλη ποὺ ἔθρεψε τοὺς ποιητὲς μὲ ψωμάκι ὀνείρων. Ἡ πόλη ποὺ κλείνει μέσα στοὺς στοργικοὺς της κόλπους πολιτισμοὺς καὶ διαδρομὲς αἰώνων. Μὲ τρισχιλιόχρονη ἱστορία ἔγινε συνώνυμο τῆς ιερότητος, τῆς Θείας δημιουργίας, τῆς δέησης καὶ τῆς ἀνάτασης. Αἰτιώδης ἀφορμὴ γιὰ τὸ ταξίδι μου στὴ σεπτὴ της γῆ, ἡ πρωτοβουλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας, κ.κ.

Παντελεήμονα, γιὰ τὴ διοργάνωση μιᾶς προσκυνηματικῆς ἐκδρομῆς στοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἐξί μέρες πλημμυρισμένες ἀπὸ εἰκόνες ποὺ ἦταν σημαδεμένες ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῆς πίστεως, ἀπὸ θρησκευτικὲς ἐμπειρίες δέους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ συναπαντήματα γνωριμίας μὲ ἕνα ἀμάλγαμα λαῶν καὶ πολιτισμῶν, ποὺ ὅλοι θέσαν τὴν ἀνεξίτηλη σφραγίδα τους στὸν χώρο καὶ στὸν χρόνο.

Ὁ Μητροπολίτης μας συνοδοιπό-

ρος ἀκαταπόνητος, μὲ τὸν ἀστεῖρευτο πλοῦτο τῶν γνώσεών του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ χάρισμα τῆς εὐπροσηγορίας ποὺ τὸν διακρίνει, μᾶς ἔδωσε τὴ δυνατότητα νὰ γνωρίσουμε τὴ γῆ τῆς Ἰερουσαλὴμ καὶ τῆς Ἰουδαίας σὲ ὅλες τῆς ἐκφάνσεις. Κυρίως, ὅμως, μᾶς πρόσφερε ὡς δῶρο «ἀκριβὸ καὶ πολύτιμο» τὴ συμμετοχὴ μας σὲ θρησκευτικὲς λειτουργίες, σὲ τόπους ὅπου ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Θεία πορεία μνημειώνονται μοναδικά. Μὲ τὸ κῦρος καὶ τὸν σεβασμὸ ποὺ τὸν περιβάλλουν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ καὶ οἱ Μητροπολίτες τῆς εὐρύτερης περιοχῆς χοροστάτησε σὲ τρεῖς λειτουργίες. Ἡ πρώτη, μεταμεσονύκτια, στὸν Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως, μπροστὰ στὸν Γολγοθᾶ. Ἡ δεύτερη, στὸ Σπήλαιο τῆς Γέννησης, στὴ Βηθλεὲμ καὶ ἡ τρίτη στὴ Ναζαρέτ, μπροστὰ στὸν Τάφο τῆς Παναγίας.

Ἐκεῖ, ὅπου τὸ κράτος τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Θυσίας πλανιέται ὡς αὔρα καὶ κατακλύζει τὸ Σύμπαν, ἐμεῖς, ταπεινοὶ καὶ ἀδαεῖς προσκυνητές, εἴχαμε τὸ προνόμιο τῆς συμμετοχῆς σὲ τελετουργικὰ ἀνάτασης καὶ δέησης.

Εὐγνωμονοῦσα γιὰ τὴν πρωτοβουλία καὶ γιὰ τὸ νοιάξιμο τοῦ Δεσπότη μας αὐτὸ τὸ ταξίδι νὰ εἶναι μιὰ μοναδικὴ μέθεξη στὰ ἱερὰ τῆς πίστεως, ἀποτύπωσα στὴ μνήμη καὶ στὴν καρδιά μου τὸ ταξίδι στὴν πόλη τῶν πόλεων. Ἡ ὁμάδα δὲ ποὺ ἐπέλεξε νὰ μοιραστεῖ μαζί του τὸ βάρος τῆς ὁργανωτικῆς ὑποστήριξης τοῦ ὅλου ἐγχειρήματος εἶχε ὡς βασικοὺς πυλῶνες τῆς τὸν Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο τῆς Μητροπόλῆς μας, τὸν π. Γεώργιο Παπαβέργο καὶ τὸν Διοικητικὸ ὑπάλληλο τῆς Μητροπόλεως, τὸν Χρῆστο Οἰκονόμου. Μὲ τὸ ἀστεῖρευτο κέφι τους καὶ τὴν ἀκατάβλητα ἀδιάλειπτη παρουσία τους, συνέβαλαν καὶ αὐτοὶ τὰ μέγιστα, ὥστε μιὰ ἔτε-

ρόκλητη ὁμάδα προσκυνητῶν νὰ μετατραπῇ σὲ μιὰ μεγάλη παρέα ἀνθρώπων, ποὺ θὰ μᾶς ἐνώνουν γιὰ πάντα ὡς αὔλοι συνεκτικοὶ δεσμοὶ ἀλληλοεκτίμησης κι ἐμπειρίας στὴ σπονδὴ στὸ Θεῖο αὐτὲς οἱ ἔξι μέρες. Μιὰ εὐκαιρία νὰ ἐνσχύσουμε στὰ μύχια τῆς ψυχῆς μας, ἀντίδοτο στὴν ἀσκημοσύνη τῶν σύγχρονων καιρῶν μας, ποὺ τὴν ὀφείλουμε ὅλοι ἐμεῖς, οἱ μύστες-ταξιδευτές, στὴν παρότρυνση τοῦ Μητροπολίτη μας. Στὴν ἐνθουσιώδη προτροπὴ του νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε στὸ προσκύνημα αὐτό. Σὲ ἐποχές ποὺ οἱ νύχτες στεροῦνται τὸν σφυγμὸ ἀγάπης κι εὐαισθησίας, ἐμεῖς σεργιανίσαμε μὲ τὴν καθοδήγησή του καὶ τὴν πατρικὴ του μέριμνα στοὺς τόπους, ὅπου ἡ Ἀγάπη γεννήθηκε καὶ θυσιάστηκε γιὰ ὅλους μας. Ἐπιστρέψαμε στὰ πάτρια μὲ τὴν ὑπεροχὴ καὶ τὴν ἐπάρκεια τῆς μοναδικῆς αὐτῆς ἐμπειρίας καὶ τὶς καρδιὲς ἔμπλεες εὐγνωμοσύνης στὸν σοφὸ μας Δεσπότη.

Ὅμως, ταυτόχρονα, τὸ ταξίδι αὐτὸ δὲν εἶχε μόνο διάσταση προσκυνηματικὴ. Εἴχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ σεργιανίσουμε στοὺς δρόμους τῆς Ἰερουσαλὴμ καὶ τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς Παλαιστίνης. Νὰ ζήσουμε ἐκ τοῦ συνέγγυς ἓνα ἀπὸ τὰ σαγηνευτικότερα καὶ τὰ πιὸ πολύπαθα μέρη τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, νὰ ἀφουγκραστοῦμε τοὺς ἥχους του, νὰ νιώσουμε τὴ δόνηση ἀπὸ τὶς μυρωδιὲς καὶ τὰ χρώματά του. Ν' ἀκούσουμε τὸν ἀχὸ τῶν δρόμων του νὰ μᾶς ἀφηγεῖται τὶς διαδρομὲς θρησκείων, πολιτισμῶν καὶ λαῶν, ποὺ χάραξαν μὲ πλοῦτο ὁμορφιᾶς τὸν κόσμο τοῦτο. Ἐπιστρέψαμε στὰ πάτρια ἱστορῶντας τὴν ἐξαήμερη αὐτὴ περιήγηση μὲ ἄφατη συγκίνηση κι ἐνθουσιασμό. Ἔτσι ὅπως ἀρμόζει σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ταξίδια ποὺ σημαδεύουν ἀνεξίτηλα τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ μας!

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Ἱεροδιάκονος Ἀρσένιος Βασιλείου

Πνευματικὴ κίνηση Ἰούλιος - Σεπτέμβριος 2023

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τὴν Δευτέρα 3 Ἰουλίου ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν κατασκηνωτικῶν περιόδων κοριτσιῶν καὶ ἀγοριῶν ἀντίστοιχα στὶς ἐκκλησιαστικὲς κατασκηνώσεις «Παίδων Χώρα» στὴν περιοχή Κρυονερίου.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Ὁ Σεβασμιώτατος παρευρέθηκε στὴν καλοκαιρινὴ ἐορτὴ ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ Α' Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ τῆς Μητροπόλεώς μας, ἀφιερωμένη στὸ καλοκαίρι. Στὸ τέλος εὐχήθηκε καλὸ καλοκαίρι καὶ καλὴ ἀντάμωση σὲ ὅσους ξεκινοῦν τὶς διακοπές τους καὶ ἔδωσαν ραντεβού γιὰ τὸν Σεπτέμβριο.

Η 2^η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη φιλοξένησε τὸ τριήμερο 26 ἕως 28 Ἰουνίου 2023 στὶς Ἐκκλησιαστικὲς Κατασκηνώσεις στὴν παραλία Κρυονερίου Προσκυνητῶν τὴν 2^η Ἀθλητικὴ Γιορτὴ Καλαθοσφαίρισης, ποὺ διοργάνωσε ἡ Περιφερειακὴ Ἐνότητα Ροδόπης.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Εὐγενίου Νέας Ρωμανίας.

ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Τὴν Τρίτη 4^η Ιουλίου ἡ ἱστορική ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μας, ἡ Μαρώνεια, ὑπεδέχθη πανδήμως τὴν Θαυματουργὸν Εἰκόνα τοῦ Προστάτου καὶ Πολιούχου αὐτῆς, Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Χαράλαμπους, ἡ ὁποία ἐπαναπατρίζεται ἑκατὸν δέκα χρόνια μετὰ τὴν μεταφορά της ἀπὸ τοὺς προγόνους μας, τὸ 1913, στὸν Πειραιᾶ, λόγῳ τῆς ἐπισυμβάσης τότε Βουλγαρικῆς Κατοχῆς. Ὁ κομιστὴς τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, ὁλοθύμως προσδεχόμενος τὸ αἶτημα τῶν κατοίκων τῆς Μαρωνείας, ἀφίχθη εἰς τὸν λιμένα τῆς Μαρωνείας καὶ ἀκολουθῶς διὰ πομπῆς κατέφθασεν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς Μαρωνείας, ὅπου πραγματοποιήθηκε ἡ Ὑποδοχὴ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος, ἐν συνεχείᾳ ἡ Λιτανεὶα εἰς τὸν Ἱερόν Ἐνοριακόν Ναόν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ Ἐπίσημος Δοξολογία. Εἰς τὰς λατρευτικὰς Συνάξεις συμμετεῖχαν ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου, ὁ σεπτὸς Ποιμέναρχης μας καὶ πλῆθος στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, ἐκπροσώπων τοπικῶν

φορέων καὶ συλλόγων καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Παραμονὴ τῆς ἐορτῆς ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινό, στὸ ἐορτάζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο. Τὴν κυριώνυμην ἡμέρα ἱερούργησε στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τῆς Ἀγίας Κυριακῆς Ροδίτη.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὴν Ἀγρυπνία στὸ ἐορτάζον Παρεκκλήσιο τοῦ Ἀγίου Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου στὸν αὐλαιο χώρῳ τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

ΥΠΟΔΟΧΗ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

Τὸ διήμερο 13-14 Ἰουλίου 2023 ὁ Σεβασμιώτατος ὑπεδέχθη μέρος τῶν Λειψάνων ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Μαρίνης Θεσσαλονίκης.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀγίας Μεγαλομάρτυρος Μαρίνης ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ ἱμέρου καὶ ἀνήμερα ἱερούργησε στὸν ὡς ἂν Ναό.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος παραμονὴ τῆς ἑορτῆς χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ναὸ τῆς Πανδρόσου. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ἱερούργησε στὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ Παλλαδίου.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΟΣΙΟΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τρίτης, 25 Ἰουλίου 2023, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ὁσιο-

παρθενομάρτυρος Παρασκευῆς, πολιούχου καὶ προστάτιδος τῆς Κομοτηνῆς, ἐτελέσθη στὸν πανηγυρίζοντα ὁμώνυμο

Ἱερὸ Ναὸ ὁ Μέγας Πανηγυρικὸς Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κοτταίου κ. Διονυσίου, ὁ ὁποῖος καὶ κήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο, συγχοροστατούντων δὲ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνος καὶ τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας.

Ἐν συνεχείᾳ πραγματοποιήθηκε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, παρουσία τῶν τοπικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου.

Τὴν κυριώνην ἡμέρα, Τετάρτη 26 Ἰουλίου, ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνος, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε λόγους οἰκοδομῆς πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα, καὶ συλλειτουργούντων τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κοτταίου κ. Διονυσίου καὶ τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Παραμονή της έορτής του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος, ό Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του Πανηγυρικού Έσπερινού, στόν έορτάζοντα Ίερò Ναò Μικροῦ Κρανοβουνίου. Άνήμερα, ό Σεβασμιώτατος προεξήρχε τής Θείας Λειτουργίας πού τελέστηκε στόν Ίερò Καθεδρικό Ναò Εὐαγγελισμού τής Θεοτόκου Κομοτηνής καί κατά την διάρκεια τής Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε καί ή εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονία τοῦ Διακόνου Λουκά Γκαβαρδίνα.

ΤΕΛΕΣΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ

‘Ο Σεβασμιώτατος καθ’ όλη την διάρκεια τοῦ Δεκαπενταυγούστου χοροστάτησε στίς παρακλήσεις πρòς τήν Ύπεραγία Θεοτόκο σέ ένορίες τόσο τής πόλεως όσο καί σέ χωριά τής Μητροπόλεως.

ΕΝΑΡΞΗ 1^{ΟΥ} ΘΕΡΙΝΟΥ SUMMER CAMP RETURN TO YOUR ROOTS

Την Τρίτη, 1 Αυγούστου, στά πλαίσια

τής τελετῆς έναρξεως τοῦ 1^{ΟΥ} Θερινοῦ

Summer Camp Return to your Roots, παρέστη ό Σεβασμιώτατος καί ἀπνύθυνε σχετικό χαιρετισμό.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Παραμονή τής έορτής ό Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατά την Άκολουθία τοῦ Έσπερινού στόν πανηγυρίζοντα Ίερò Ναò Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Καρυδιᾶς. Άνήμερα, ιερούργησε στόν ως ἄνω ναò καί ἐξῆρε τή σημασία τής Δεσποτικῆς έορτῆς.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Τò ἀπόγευμα τής Δευτέρας, 14 Αὐγούστου, ό Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατά την Άκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Έσπερινού τής Θεομτορικῆς Έορτῆς τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου, στόν Ίερò Μητροπολιτικό Ναό.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ Ποιμέναρχης μας προέστη τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἑγκωμίων καὶ τῆς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τὸ πρωὶ τῆς κυριώνυμης ἡμέρας ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου ἀπηύθυνε λόγο οἰκοδομῆς καὶ παρακλήσεως καὶ ἐπικαλέσθηκε πρὸς ὅλους τὶς ἀκοίμπτους πρεσβεῖες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τὸ ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ μεθεόρτου ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μαρωνείας καὶ τῶν ἐγκωμίων πρὸς τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

Τὴν Δευτέρα, 21 Αυγούστου, ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στὴ Σχολὴ Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε τὸν ἀγιασμὸ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὑποψηφίων ἐξωτερικῶν φρουρῶν ποὺ θὰ στελεχώσουν τὰ σωφρονιστικὰ καταστήματα τῆς χώρας μας.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Τὸ διήμερο 22 καὶ 23 Αὐγούστου ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων στὴν Ἱερὰ Μονὴ Βαθυρρύακος. Ἀφ' ἐσπέρας προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Θαυματουργοῦ Εἰκόνης τῆς Παναγίας Φανερωμένης καὶ ἐν συνεχείᾳ χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὴν ὡς ἄνω Ἱερὰ Μονή.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος, τὸ διήμερον 23 καὶ 24 Αὐγούστου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, πα-

ρέστη στὸν ἑορτάζοντα ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ τῆς Κομοτηνῆς καὶ χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τὴν κυριώνυμη ἡμέρα ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ναό.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Ὁ Μητροπολίτης μας εὐγενῶς προσκληθεὶς ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονα συμμετείχε στὶς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Ἀποτομῆς τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Τὴν Τετάρτη 6 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τὸν Ὑπουργὸ Προστασίας τοῦ Πολίτη καὶ συζήτησαν θέματα σχετικὰ μὲ τὴν Ροδόπη.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙ Τῇ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

Τὴν Δευτέρα, 11 Σεπτεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν ἀγιασμό τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας σχολικῆς χρονίᾳς σὲ σχολεῖα τῆς Α/θμιας καὶ Β/θμιας ἐκπαίδευσεως.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Τιμίου Σταυροῦ Μεσοχωρίου. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς, ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ἱερὸ Ναὸ καὶ τέλεσε τὴν Ὑψωση τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τὴν Πέμπτη, 14 Σεπτεμβρίου, ὁλοκληρώθηκε ἡ συλλογὴ καὶ ἡ ἀποστολὴ εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης γιὰ τὴν κάλυψη ἀναγκῶν τῶν ὑπὸ τῶν πλημμυρῶν πληγέντων ἀνθρώπων τῆς Θεσσαλίας.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος, τὴν Κυριακὴ 17 Σεπτεμβρίου, ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν θυμάτων τῆς Γενοκτονίας τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας στὸ Ἡρῶο τῆς πόλεως.

ΥΠΟΔΟΧΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΑ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 17 Σεπτεμβρίου, στὸν αὐλίοιο χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ Κομοτηνῆς, παρουσιά τοῦ Μητροπολίτου

μας, πραγματοποιήθηκε ἡ ὑποδοχὴ τοῦ πιστοῦ ἀντιγράφου τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς «Παναγίας Σουμελά», ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Παναγίας Σουμελά Βερμίου, μὲ τὴ συμμετοχὴ πλήθους πιστῶν, τοπικῶν ἀρχῶν καὶ Ποντιακῶν Συλλόγων.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Τὴν Δευτέρα 18 Σεπτεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν Ἀγιασμό ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους τοῦ Κοινωνικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

Τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Σχολικοῦ ἔτους τέλεσε ὁ Σεβασμιώτατος στοὺς δύο Βρεφονηπιακοὺς Σταθμοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ στοῦ Δικαστικὸ Μέγαρο Ροδόπης ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου δικαστικοῦ ἔτους.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟΝ 1^{ον} Λ/ΒΕΚΕΕΔ

Στις 22 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ στὸν 1^ο Λόχο Βάσεως Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιχειρήσεων Εἰδικῶν Δυνάμεων (1ος Λ/ΒΕΚΕΕΔ) στὴ Νέα Σάντα Ροδόπης.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΝΣΗ ΥΠΕΡ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Στις 28 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε στοῦ Ἱεροῦ Παρεκκλήσιο Ἀγίων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας Γρατινῆς, ἐπιμνημόσυνη δέση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ ἀπὸ Τραπεζοῦντος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσάνθου Φιλίππιδη, ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς κοιμήσεώς του.

Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΣΤΗΝ Δ' (ΙΑ') ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ

Στις 29 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στοῦ Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας

τοῦ Δ.Π.Θ. καὶ συνεχάρη τὴν Πρόεδρο καὶ τὰ Μέλη τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Δ' (ΙΑ') Συναντήσεως τῶν Ἑλλήνων Βυζαντινολόγων καὶ εὐχήθηκε ὑγεία καὶ κάθε ἐπιτυχία στὶς ἐργασίες αὐτῆς.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου, ἐπὶ τῇ ἐπερχομένῃ ἑορτῇ τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στοῦ Μουσικὸ Σχολεῖο Κομοτηνῆς.

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΤΟ «ΓΟΥΕΛ ΚΟΜ»

Στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ τριήμερου φεστιβάλ ὑποδοχῆς τῶν φοιτητῶν μὲ τίτλο «γουελ ΚΟΜ», ἡ Ἱερά Μητρόπολις ὑποδέχθηκε τοὺς νέους φοιτητὲς στὴν πόλιν μας καὶ τοὺς ἐνημέρωσε γιὰ τὶς ποιμαντικὲς δράσεις τῆς.

Ἱεραποδημία στοὺς Ἁγίους Τόπους

Ὁ Σεβασμιώτατος, τὶς ἡμέρες 31 Αὐγούστου ἕως 06 Σεπτεμβρίου μὲ ὁμάδα σαράντα προσκυνητῶν ἐπισκέφθηκαν τὴν Ἁγία Πόλη τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐκεῖ, εἶχαν τὴν εὐλογία νὰ ἐπισκεφθοῦν

καὶ νὰ προκυνήσουν τὰ ἱερὰ σεβάσματα τῆς πίστεώς μας καὶ τοὺς Ἁγίους Τόπους, στοὺς ὁποίους ἐζήσῃ, δίδαξε, ἔπαθε καὶ ἀναστήθηκε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ	Την Τετάρτη Κ Κ Κορινθίων	Αριθμός Άδειας
---------------------	------------------------------	----------------

ΚΩΔΙΚΟΣ 280005